Το τέλος του απορρήτου στο Διαδίκτυο

Της Διονυσίας Βορίδη

Στο όνομα του πολέμου κατά της τρομοκρατίας θυσιάζεται, με επίσημη βούλα πλέον, το απόρρητο του ιντερνετικού βίου των Ευρωπαίων πολιτών. Ο Μεγάλος Αδελφός εγκαθίσταται επισήμως στους δικτυωμένους μας ηλεκτρονικούς υπολογιστές. Από χθες, μετά την έκδοση της σχετικής οδηγίας της Ε. Ε., οι πάροχοι υπηρεσιών Ίντερνετ υποχρεώνονται να συλλέγουν και να αποθηκεύουν όλα τα στοιχεία που αφορούν τις κινήσεις μας στο Διαδίκτυο για τουλάχιστον δώδεκα μήνες. Οφείλουν, δηλαδή, να διατηρούν λίστες με τους παραλήπτες των ηλεκτρονικών μας επιστολών και με τις ιστοσελίδες που επισκεπτόμαστε. Ανάλογη τύχη θα έχουν και στοιχεία που αφορούν την ιντερνετική τηλεφωνία.

Η πρόσβαση των Αρχώ ν

Τα στοιχεία που θα αποθηκεύονται δεν αφορούν το περιεχόμενο των ηλεκτρονικών επιστολών ή των τηλεφωνικών συνδιαλέξεων, αλλά τις διασυνδέσεις μεταξύ των χρηστών του Ίντερνετ. Και φυσικά οι αρχές δικαιούνται να αποκτήσουν πρόσβαση στο αποθηκευμένο υλικό αρκεί να εξασφαλίσουν το σχετικό ένταλμα από τις δικαστικές αρχές της χώρας. Αξίζει να σημειωθεί ότι για την έκδοση της συγκεκριμένης οδηγίας σημαντικό ρόλο διαδραμάτισε η βρετανική κυβέρνηση, που έχει ιδιαίτερη ευαισθησία σε θέματα τρομοκρατίας μετά το τρομοκρατικό πλήγμα κατά του Λονδίνου το 2005.

Η αλήθεια είναι ότι με την έκδοση της ευρωπαϊκής οδηγίας μπαίνει επισήμως η ταφόπλακα στο απόρρητο του προσωπικού βίου στο Ίντερνετ. Ωστόσο, ανάλογα μέτρα λαμβάνουν, σύμφωνα με Βρετανούς ειδικούς, πολλές εταιρείες παροχής υπηρεσιών Ίντερνετ για να εξυπηρετήσουν δικούς τους στόχους, όπως παραδείγματος χάριν ο περιορισμός των ενοχλητικών επιστολών spam και η βελτίωση δικτύων και υπηρεσιών.

Και βέβαια, η συλλογή και αποθήκευση των δεδομένων που επιβάλλει η οδηγία της Ε. Ε. δεν αποτελεί επ' ουδενί την αρχή του επιθανάτιου ρόγχου της προστασίας των προσωπικών δεδομένων στο Ίντερνετ. Πριν από λίγες ημέρες, το υπουργείο Εσωτερικών της Βρετανίας ανακοίνωσε -ή καλύτερα δεν απέκλεισε το ενδεχόμενο- παρακολούθησης των ιστοσελίδων κοινωνικής δικτύωσης όπως είναι το Facebook. Κάποιοι Βρετανοί βουλευτές έκρουσαν τον κώδωνα του κινδύνου, επισημαίνοντας ότι τα στοιχεία που περιέχονται σε αυτές τις

ιστοσελίδες είναι εξαιρετικά ευαίσθητα καθώς αφορούν πολιτικές πεποιθήσεις, θρησκευτικά πιστεύω ή θέματα σεξουαλικών επιλογών. Η βρετανική κυβέρνηση, μάλιστα, διατύπωσε την πρόθεσή της υποστηρίζοντας ότι η σχετική οδηγία της Ε. Ε. δεν καλύπτει πλήρως τις απαιτήσεις που έχει ο πόλεμος κατά της τρομοκρατίας.

Ο Μεγάλος Αδελφός, λοιπόν, ελέω Ε. Ε., θρονιάστηκε για τα καλά στους ηλεκτρονικούς μας υπολογιστές. Όμως, αν θέλουμε να είμαστε δίκαιοι, οφείλουμε να παραδεχθούμε πως, ακόμα και χωρίς την έκδοση της προαναφερθείσας ευρωπαϊκής οδηγίας, το απόρρητο του ιδιωτικού βίου στο Ίντερνετ ήταν νεκρό, πιθανώς προτού ακόμα γεννηθεί.

Δεν είναι λίγες οι φορές που οι χρήστες του εκουσίως επιλέγουν να εμφανιστούν «ολόγυμνοι» (μεταφορικά και κυριολεκτικά) ενώπιον του ιντερνετικού κοινού. Η ανάρτηση επώνυμων σχολίων για το ένα ή το άλλο θέμα σε κάποιο μπλογκ, η δημοσιοποίηση συγκεκριμένων στοιχείων όπως η θέση της εργασίας, η οικογενειακή κατάσταση, η αποκάλυψη συνηθειών, μας κάνουν ιδιαίτερα ευάλωτους στόχους σε όποιον θελήσει να μάθει τα πάντα για εμάς.

Επίσης, σύμφωνα με πρόσφατη έρευνα επιστημόνων του εργαστηρίου ηλεκτρονικών υπολογιστών του Πανεπιστημίου του Καίμπριτζ, το προφίλ κάθε χρήστη του Facebook και η γνώση μόλις οκτώ ατόμων που έχει στη λίστα των φίλων επιτρέπει σε κάθε ενδιαφερόμενο να μάθει πάρα πολλά στοιχεία για τον συγκεκριμένο χρήστη.

«Γυμνός» ο χρήστης

Όπως είχε δηλώσει χαρακτηριστικά ο συντάκτης της έρευνας στην εφημερίδα Guardian «οι περισσότεροι άνθρωποι που χρησιμοποιούν τα δίκτυα κοινωνικής επαφής πιστεύουν ότι δεν έχει καμία σημασία να γνωρίζει ο κόσμος με ποιους διατηρούν επαφές. Αντιθέτως οι υπηρεσίες πληροφοριών πιστεύουν ότι τέτοια στοιχεία είναι εξαιρετικά πολύτιμα. Όταν παρακολουθούν το τηλέφωνο κάποιου υπόπτου δεν ενδιαφέρονται τόσο για το περιεχόμενο των τηλεφωνικών συνδιαλέξεων όσο για το ποιοι είναι αυτοί με τους οποίους συνομιλεί». Πρόκειται για επιβεβαίωση της λαϊκής σοφίας που λέει «δείξε μου τον φίλο σου να σου πω ποιος είσαι».

Όπως και να έχει, ο χρήστης του Ιντερνετ είναι «γυμνός» και εύκολη λεία οποιουδήποτε

έχει ενδιαφέρον να τον παρακολουθήσει. Από χθες η οδηγία της Ε. Ε. απλώς αποκαλύπτει και επιβεβαιώνει επισήμως τη γύμνια μας.

Πηγή: Καθημερινή